

KOSEC *Crex crex***CORNCRAKE** On 5th June 1994 on Mt. Rašusica (Čičarija)**KAČAR** *Circaetus gallicus***SHORT-TOED EAGLE** Display flight on March 21st 1994 at Rašusica (Čičarija)

Dne 5. 6. 1994 sem se odpravil na 1084 metrov visoko Razsušico v Čičariji. Domačini ji pravijo Rašusica in tudi na starih specialkah je vrh tako imenovan, kar je najbrž pravilneje. Ob njenem južnem pobočju se razprostira čudovito kraško polje z mnogimi vrtačami. S tradicionalnim načinom kmetovanja polje zagotavlja idealne življenjske možnosti prepelici (*Coturnix coturnix*), saj se je njeno petje, ob nekaterih mojih obiskih, blagoglasno razlegalo po pokrajini. Ko sem tako po polžje stopal navkreber, me je presenetil kosec. Vsaj pol ure je "brusil koso". Kosec je reden gnezdilec doline Malinske, posamezne pojoče samce sem zasledil v dolini reke Mirne in najbrž gnezdi tudi v dolini reke Raše. Po uri hoje sem dosegel vrh. Tu so prav zanimive kraške tvorbe, saj je apnenec ponekod tako erodiran, da so škraplje globoke tudi dva metra. V okoliških gozdovih bukve, bora in manjših sestojev smrekovine gnezdi krivokljuni (*Loxia curvirostra*), kalini (*Pyrrhula pyrrhula*) in krekovti. V robnih habitatih s posameznim grmičevjem se zadržuje mlinarček (*Sylvia curruca*). Kmalu sem na nebu opazil par orlov kačarjev. Počasi sta krožila nad gozdom. S pomočjo blagega vetra sta jadrala, potem pa sta se vertikalno spustila v hosto. Dvakrat sem poskušal najti gnezdo, a sem ostal praznih rok. Paru sledim od leta 1990, ki ga je v tem delu Čičarije videti čez vse leto, občasno lovi v Brkinih. Najzgodnejši datum opazovanja je 21. 3. 1993. Tega dne sta ptici že svatovali. Ob rahlem vetru sta krožili, en osebek je nekajkrat izpustil neznan predmet iz krempljev, a ga je s spretnim pikiranjem ponovno ujel. Kasneje ju je napadel mladosten osebek planinskega orla (*Aquila crysaetos*), izredno agresivnemu napadu je sledil nagel umik orlov kačarjev. Mlad orel je zatem nekajkrat preletel hrbet Rašusice in se spustil na kamnišče, od koder je oprezal v nižavje. Čez nekaj dni je Čičarijo obilno zasnežilo in kačarja sta si za preživetje morala izbrati kak drug plen, saj o plazilcih ni bilo ne duha ne sluha. *Miran Gjerkeš, Ivančičeva 17, Ankaran*

KOZAČA *Strix uralensis***URAL OWL** Singing male on February 14th, 1992 at Goreljek (1280 m a. s. l.)

Na Pokljuki je bila še prava zima s kakšnega pol metra snega, ko sem 14. 2. 1992 pri Goreljku (1280 m n. m.) poslušal petje kozače. V neposredni bližini preštevlnih počitniških hišic se je iz smrekovega sestoja neprenehoma oglašal samec s svojo štirizložno kitico. Poslušal sem ga četrto ure, potem ko sem ga bil ob 21. 30 po naključju zaslišal.

Novejših podatkov o gnezdenju kozače v Alpah ni, vsi znani primeri gnezdenja iz naših Alp in tudi z avstrijske Koroške so starejšega datuma. Zaradi tega sem 3. 3. 1992 s T. Čelik in S. Polakom ponovno obiskal Pokljuko, vendar kozače nismo slišali nikjer, kljub predvajanju njenega oglašanja s kasetofonom. Poslušali pa smo štiri koco-noge čuke *Aegolius funereus* v okolici Mrzlega studenca. S. Polak je na podlagi svojih izkušenj s snežniškega pogorja menil, da je ugodnejši habitat za kozačo v Alpah v nekoliko nižje ležečih gozdovih, kjer prevladuje bukev. *Peter Trontelj, Cesta na Laze 27, 61000 Ljubljana*

KOCONOGI ČUK *Aegolius funereus***TENGMALM'S OWL** Observations from Pokljuka in September 1993

Koconogi čuk na Pokljuki ni nenavadna ptica, saj tu tudi gnezdi, bolj nenavaden je nemara način, kako sem se s to ptico prvič srečal.

V septembru 1993 sem na Pokljuki prebil tri dni. Tako sem imel možnost opazovati ptice tudi ponoči. Večkrat vzamem s seboj kasetofon, zlasti če se na terenu mudim več dni. Tako sem 24. septembra 1993 že pred mrakom začel predvajati svatovsko oglašanje koconogega čuka. Kasetofon sem postavil na Goreljku blizu Hotela Šport. Na moje veliko presenečenje se je že podnevi odzval prvi čuk na oddaljenosti kakih 100 m. Ko se je stemnilo, sem vključeni kasetofon pustil pod streho in se za nekaj časa umaknil v hišo. Čez približno dvajset minut sem z baterijo v roki stopil v bližino kasetofona. Bolj naključno sem posvetil v bližnjo smreko in uzrl čuka, ki je s svojimi okroglimi očmi radovedno buljil vame. Luč baterije ga je malce oslepila, zato je kar obsedel na veji in z veliko puhasto glavo zvedavo pomigoval

sem ter tja. Potem ko sem baterijo za hip ugasil in jo nato spet prižgal, je bil čuk že na drugi veji. Nato je izginil. Z lučjo sem posvetil tudi po drugih drevesih, s katerih so se s cvilečimi glasovi oglasili še štirje koco-nogariji.

Zanimivo je, da so se čuki odzvali na svatbeno oglašanje zunaj paritvenega obdobja v razmeroma velikem številu. To potrjuje, da je koconogi čuk na Pokljuki vse prej kot redek. *Al Vrezec, Pražakova 11, 61000 Ljubljana*

SMRDOKAVRA *Upupa epops*

HOOPOE *On April 5th at Ig, or May 9th at Kozlarjeva gošča and on June 20th at Draga (all in 1992 at Ljubljansko barje)*

S smrdokavro sem se v letu 1992 prvič srečal na Barju pred Igom, ko je hodila po kolovozu in stikala za hrano. Očitno sem se ji preveč približal, zato je odletela na bližnje drevo, kjer je v razburjenju dvigala in spuščala pisano perjanico. To je bilo 5. 4. Prijetno oglašanje smrdokavre me je razveselilo 9. 5. pri Kozlarjevi gošči, drugič pa 20. 6. v gozdu v Dragi za Srednjim ribnikom. Smrdokavra se oglašja s prijetnim "upa-njem", ki se sliši razmeroma daleč. Nekdaj pogosta gnezdilka Ljubljanskega barja je danes verjetno le še preletna gostja. *Ivo A. Božič, Na jami 8, 61000 Ljubljana*

SIVA PENICA *Sylvia communis*, **ČUK** *Athene noctua*, **LESNA SOVA** *Strix aluco*

WHITETHROAT, LITTLE OWL, TAWNY OWL *Observations at higher sea-levels*

Pri popisu v TNP sem 17. 5. 1992 dopoldne opazoval samca sive penice na strmem opuščnem pašniku na gori Nos pri vasi Čadrg. Samec je vneto prepeval na grmovju in se ni dosti menil zame. Presenetila me je njegova navzočnost na tej nadmorski višini (900 m n. m.), kar kaže na močan mediteranski vpliv. Podobno je bilo ponoči, ko sta za pravo primorsko ozračje poskrbela čuka, ki sta monotono pela v čadrških sadovnjakih (690 m n. m.). V bližnjih strmih hribih pa sta jim odgovarjala dva samca lesne sove *Strix aluco*. Nočne glasove so popestrile še številne miši, ki so šumele v suhi podrast. Imel sem občutek, kot da so tega vročega sončnega dne živali prišle šele ponoči na plano. *Miro Perušek, Jurjevica 4, 61310 Ribnica*

RJAVOGLAVI SRAKOPER *Lanius senator*
WOODCHAT SHRIKE *On June 14th 1985 near Ig at Ljubljansko barje*

Pri pregledovanju svojih zapiskov sem naletel na podatek, ki je vsekakor zanimiv. Dne 14. 6. 1985 sem bil v opoldanskih urah na Ljubljanskem barju levo pred Igom. Že od daleč sem opazil ptiča, ki je z nizkega količka poletaval v travo in se vračal nazaj nanj. Ko sem se malo približal, sem skozi daljnogled zagledal lepo obarvanega rjavoglavega srakoperja. Ko sem se še malo približal, je odletel na bližnje drevo in potem izginil.

Kljub temu, da sem se tu še večkrat zadrževal in opazoval ptice, se z njim, na žalost, nisem več srečal. *Ivo A. Božič, Na jami 8, 61000 Ljubljana*

LIŠČEK x REPNIK *Carduelis carduelis x Acanthis canabina*

GOLDFINCH x LINNET *Male (supposedly a natural bastard) caught in October 1992 at Kranj*

Marko Brenkuš iz Kranja mi je pripovedoval, da se mu je na vabo liščka ujel sredi oktobra 1992 zanimiv ptič, ki ga nikakor ni mogel prepoznati. Ker je imenovani dober poznavalec ptičev, je domneval, da gre morda za severnega repnika *C. flavirostris*, ki ga sicer še ni nikoli videl, poznal ga je samo iz opisa knjig. Domneval je tudi drugo možnost, ki pa se mu je zdela nekoliko neverjetna, da je ujeti ptič morda križanec med liščkom in repnikom.

Ko sem ptico kmalu zatem videl, sem ugotovil, da je ptica v resnici križanec med liščkom in repnikom. Nesporno je bilo tudi ugotovljeno, da je ptič samec. Ker je bil križanec nenavadno plašen in v svežem, povsem nepoškodovanem perju, prav tako ni imel kakih drugih oznak, ki bi bile dokaz, da bi bila ptica vzgojena v ujetništvu, menim, da je ptica potomec križanja liščka ter samice repnika v naravi.

Križanec je kmalu zatem pobegnil iz kletke ter žalostno končal, ker se je silovito zaletel v veliko zastekljeno okno. *Peter Grošelj, Godovič 124, 65280 Idrija*